

Küsimus ületunnitöö ja lisatasu kohta

Neenu Pavel
tööinspektor-jurist

Tööinspektsiooni pöördus kodanik, kes soovis teada, kuidas käituda sellise olukorra puhul, kui kaks töötajat teevad mitme nädala jooksul ära nelja inimese töö põhjusel, et ülejäänud kaks inimest on parasjagu haiguslehel. Kas tööandja ei peaks siis neile kahele lisatasuks maksma teiste töötajate palga?

Kui kaks töölolevat töötajat peaksid selleks tegema pikemaid tööpäevi (ületunde), et ka puudujate tööülesanded täidetud saaks, siis otse loomulikult tuleb lisaks töötasule need ületunnid hüvitada, kas tasulise vaba aja andmisega või kokkuleppel maksta vähemalt 1,5-kordset töötasu. Üldjuhul tehakse ületunde poolte kokkuleppel ja asendamiseks tehtud töö on ajaliselt mõõdetav.

Kui aga oma tavapärase tööaja sees jõutakse täita ka puuduva töötaja tööülesandeid (kas siis kõiki või vähemalt olulisemaid), on täiendava tasu maksmine läbiarvutamise ja tingimustes kokkuleppimise küsimus. Oleneb ju, kas täiendavad ülesanded on teistsugused, kui intensiivselt peab seetõttu tööd rabama ja ega tulemuste kvaliteet liigse koormatuse tõttu ei

Foto: SXC/Miroslav Sárička

kannata. Olukorras, kui töötasu arvutatakse tükitasust lähtuvalt, teenib töölolija juba seeläbi suuremat palka. Kindlasti tuleks tööandjaga kõigest eelnevalt rääkida ja kui mõistliku lisatasu nõudmist toetavad konkreetsed arvulised näitajad, siis seda parem.

Sellise olukorra puhul, kui kahekesi jõutakse tavapärase tööaja jooksul tulemuslikult ära teha nelja inimese töö, võib samas tööandja jõuda ka järeldusele, et töötajate arvu tulekski vähendada või töönorme suurendada, st töötamist intensiivistada.